Seäl on taewas maaga otsego kokkolidetu n. kattab tedda kui kummar kaas. Seal tulleb päiw süggawusest ette, pea warremalt pea ildamalt, ütte tutwa mäe parremal ehk pahhemal polel. Nisammuti ka ku n. terni; n. need ei näü joht mitte ülliwäga kõrge meie peä kohtal ollewat. — Se kõik olles nüüd õige kül, kui sedda mitte parremast es peas teädetama; ent meie terninõudja n. kalendriteggeja teädwa meil' selletada, et se ennegi silmanäitamise assi on. — Kui kea kättewõttas, koddust wäljamiñna, n. tahhas maailma otsa reisida, selle wereni, kos ütte touswat terni woib käega ärrahaarda n. taska wai karmañni pañna, siis saas ta näggema, kui wäga temma walle mõtlemine tedda petnud. Temma woib, ikka õgwa perri päiwa, Lätti, Kurra, Pola, Preisi, Saksa n. Pransuse maa läbbimiñna, seält laiwaga ülle sure Atlandi-merre Amerika male, Amerika-maa ilmajaust ja mitma pagganarahwa keskelt läbbi, tolpolitse sure merre weerde; seält jälle laewaga ikka eddesi; n. kui temma nakkab immes pannema, et weel ilma otsa kätte ei sa, et täl kül, jubba kats wai poolkolmat aastaega reisi peäl lõpnud, siis saab temma arwamata ja teädmata Kamtsatka male, jälle meie Keisri sure rigi piri. Seält käib temma ikka weel õgwa perri päiwa eddesi, mitma ja mitma kele rahwast läbbi, mes koriäki, Tungu-

se, Jakudi, Tsuwassi, Kalmuki, Parrabintsi, Penninukki n. Mortwina rahwas omma; n. selle tee peäl kuleb temma mõnnikõrd särast keelt, mes temma melest pea kui tuttaw kuulda; ja nakkawa tälle ka Wennelasi wasta puttuma, seni kui temma õige perris Wennemale saab. Kui temma nüüd Kasani linast Moskwahe, n. seält, Tweri n. Nowgorodi kuwwermangust läbbi, Porkowa liñna saab, nätse siis tullewa tälle jo maamehhe winaworiga wasta, n. rõomsast lääb temma nende seltsin om̃ma koddo, ni et temma jälle om̃ma ellopaika saab, ei ka olle maailma õtsa mitte nännu. Mõistke, temma on ni, kui lang ümbre kerra joseb, ümbre maailma reisinu; n. kui temma õddangut pole wäljaläts, siis tulleb temma päiwaga ommingo poolt wañna paika taggasi. Säratsid reisi, sedda ehk tõist kaot, on jo, kes tiab kui paljo ümbre maa tettu. Kattel ehk neljal aastal, ni kui keagi jõud, olli kõik se teekond ärrakäitud. Ni on Inglismaa laewakaptän Cook (loege Kuuk) üttel lühhikesel elloaejal kats-kõrd ümbre kõige se maailma reisnu; ent kolmanda reisi peäl tapsiwa n. sõiwa mõtsinnimese Owai saren temma ärra.

Sellest, n. weel mitmast muust tähhest teädwa oppetud rahwas, et mitte maa üts lai sõrik ei olle, mil kõigepiddi pistilisi weri olles, enge üts märato ümmargune kuul ehk loot. Tem-

Tarto ma-rahwa Kalender 1821, lk. 18